

ליל שבת קודש פרשת בראשית ה'תשנ"ט

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ז המדבר מקדושת שבת קודש עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת, כי מעלות וקדשות שבת גדולה ויקרה מאד, פמוכא, ובפרט ב"ראשית-חכמה" בשער הנ"ל, ולשום לבו היטב על כל הדברים הנאמרים שם פענין קדשת ומעלות שבת- קדש כי יש שם כמה דברים פרטיים יקרים מקדשת ומעלות שבת כי כל ענין ומעלה הנאמר שם על שבת הוא דבר בפני עצמו, והבן שם היטב, כדי שיתלהב לבו לקבל שבת בשמחה גדולה ועצומה פראוי.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה קדושת שבת קודש היא קדושה גבוה ועליונה מאד, ואשרינו שזכינו למתנה טובה כזאת שהיתה גנוזה בבית גנזיו של הקדוש ברוך הוא וניתנה לנו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת י): אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמח, ואני מבקש ליתנה לישראל - לך והודיעם, כי בשבת קודש יורד קדושה עליונה על כל אחד ואחד מישראל, וכל אחד מקבל בדרך מתנה ממש נשמה קדושה וטהורה מעולם האצילות, ומאיר בו אור נוראה מאד, ואשרי מי זוכה לזהר בה כראוי, ולכן צריכין להיות שמח וטוב לב מאד בשבת קודש, ולשמח כל השבת על שאנחנו זוכים להיות שומרי שבת ולקבל מתנה נפלאה כזאת מהקדוש ברוך הוא, והשמחה הזאת הוא תענוג רוחני ותענוג גשמי גם יחד, כי בשבת קודש יש מצוה להרבות באכילה ושתייה וכל מיני מעדנים, ואכילת שבת הוא כולו קודש כולו אלקות ועולה למקום אחר לגמרי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ז וסי' רע"ז) ואפילו בעל הבית פשוט שמח מאד בשבת קודש עם הדגים והז'ופיצא (מרק) שלו (שיחות הר"ן סי' קנ"ה), ואיתא במדרש (תנחומא בראשית) שאכילת שבת חשוב יותר מאלף תעניתים, נמצא שבשנה אחת יכול להיות לאדם יותר מחמישים אלף תעניתים מכל שבתות השנה שיאכל וישתה ויתענג בהם, כי על ידי אכילת שבת לא צריכין לצום, ופועל באכילתו מה שפועל בצום (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ז) וכן אמר רבי שמעון בר יוחאי (זוה"ק האזינו רפ"ח) אסהדנא עלי לכל אלין דהכא דהא מן יומאי לא במילנא אלין ג' סעודתי ובגיניהון לא אצטריכנא לתעניתא (אני מעיד לכל אלו שבכאן שמימי לא

בטלתי ג' סעודות בשבת ועל ידי זה לא הוצרכתי לתענית) עיין שם, וכן שינה בשבת תענוג, שהוא חלק מעונג שבת לישון כפי צרכו, ובכל אלו מקיימין רצונו יתברך להתענג בשבת קודש, ולכן צריכין לשמוח מאד כל השבת בשמחה עצומה מאד, כי דייקא על ידי השמחה זוכין להרגיש את עוצם קדושת שבת ולהמשיך על עצמו כל הסגולות היקרות הגנוזות בה, כי השמחה הוא הכלי לקבל בתוכה כל ההשפעות טובות שבעולם.

וממשיך רביו"ל, ועל-ידי-זה היראה בשלמות, דהינו עם דעת, פי פחל אפשר שיהיה היראה עם פסילות, בבחינת (איוב ד): "הלא יראתך פסלתך" ועקר הפסילות הוא מחמת השעבוד שיש פחל, פי על-ידי השעבוד אין הדעת שלם וכמו שפתיב במואב (ירמיה מ"ח): "שאנן מואב מנעוריו וכו' ובגולה לא הלך, על-פן עמד מעמו בו" וכו' שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה יב), פי על-ידי שעבוד וגלות הדעת מכלכל אבל בשבת הוא חרות, ובשיש חרות ואין שעבוד וגלות, אזי הדעת שלם כנ"ל ועקר החרות - על-ידי התענוג והשמחה של שבת, בבחינת (ישעיה נ"ח): "אז תתענג על ה'", הנאמר בשבת (שם נ"ה): "פי בשמחה תצאו", שעל-ידי שמחה יוצאין לחרות ובשיש חרות, הדעת בשלמות כנ"ל ואזי היראה פראוי, בבחינת ירא שבת (תקוני-זהר תקון ט), פי אז היראה בלי פסילות שיש בימי החל, פי עקר הפסילות-מחמת השעבוד כנ"ל ובה מעלין היראות הנפולות, דהינו מה שיראים לפעמים משר וכדומה, פי על-ידי הדעת מרימין אותן ועקר הדעת הוא בשבת על-ידי השמחה, שעל-ידי-זה יש חרות ואזי הדעת בשלמות כנ"ל:

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר שלימות היראה הוא כשהיא מחוברת יחד עם הדעת, שיידע ממי יש לו להתיירא, היינו רק מלפניו יתברך שהוא עיקרא ושרשא דכולא עלמין, והוא מפחד ומתיירא מפני הדר גאונו יתברך, ולא מפני שום בשר ודם, אבל לפעמים היראה הוא עם פסילות, בבחינת (איוב ד') הלא יראתך כסלתך, כי בעצם יש לו יראה, אבל היא בלי דעת ויש לו יראות ופחדים יתירים וחומרות יתירות ואינו זוכה ליראה אמיתית מלפניו יתברך, וכל זה מחמת שחסר לו מדת השמחה שמביא את האדם לידי יישוב הדעת, היינו לדעת ממי יש לו להתיירא, כי כשאדם הוא בשמחה, דייקא אז נשלם אצלו היראה, בבחינת (תהלים ב) עבדו את השם ביראה ונלו ברעדה, וכמוכא בתנא דבי אליהו (פרק ג) שאמר דוד המלך עליו השלום, יראתי מתוך שמחתי ושמחתי מתוך יראתי עיין שם, כי כשאדם בשמחה אזי מוחו הוא בבחינת בן חורין ויכול להנהיג את מוחו כרצונו ולדבק את עצמו

ביראה אמיתית מלפניו יתברך, אבל כשהוא בעצבות ומרה שחורה אזי נכנס בו כל מיני יראות נפולות, הן שמפחד ומתיירא מאיזה שר וכדומה שירע לו, והן שיש לו יראות ופחדים יתירים בעבודת השם יתברך שרק מבלבלים את המוח מאד (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), ולכן עיקר זמן שלימות היראה הוא בשבת קודש, כי אז צריכין להיות בשמחה עצומה וזה מכנים באדם ישוב הדעת ומוציא אותו מכל השעבודים שיש בימי החול, בבחינת (ישעיה נ"ה) כי בשמחה תצאו, ואזי היראה שלו בשלימות, להתיירא רק מלפניו יתברך, וזוכה לחיים טובים באמת.

ואומר רביז"ל, והפלל, שצריך לנהג שמחה גדולה בשבת-קודש, ולכלי להראות שום עצבות ודאגה כלל רק להתענג על ה' ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג, הן אכילה ושתיה, הן מלבושים פפי מה שיכול פי אכילת שבת היא פלה רוחניות, פלו קודש, ועולה למקום אחר לגמרי מן אכילת חל, כמבאר במקום אחר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נז, ובסימן רעז, ועין זהר ויקהל דף ריח ובמק"מ שם) עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, שזה הלכה פסוקה שנמסר לנו מרביז"ל שצריך לנהוג שמחה גדולה בשבת קודש ולכלי להראות בה שום עצבות ודאגה כלל, ולכן צריך האדם לעשות כל מה שביכולתו להיות בשמחה כל השבת קודש ולשמח את עצמו ואת בני ביתו בכל מה שיוכל, והעיקר למלאות את השבת קודש בטוב אמיתי ונצחי ולא להזניח אותה שתלך בלי כולם חס ושלו, או ללמוד ולהתפלל או לאכול ולשתות ולישון אבל לא לדבר דברים בטלים בשום פנים ואופן חס ושלו, כי גם דברים בטלים נקרא בחינה של חילול שבת חס ושלו, כי צריכין לשמור שבת במחשבה דיבור ומעשה, במחשבה לא לחשוב מחשבת חול בשבת, ובדיבור לא לדבר דיבורי חול שבת, ובמעשה לא לעשות מעשה חול בשבת, ואם האדם מדבר דברים בטלים חס ושלו הוא מחלל שבת בדיבורו, וכן אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"ג.) על הפסוק (ישעיה נ"ה) ודבר דבר שלא יהיה דיבורך בשבת כדיבורך בחול, ואיתא במדרש (תנחומא בראשית) שהיה לרבי שמעון בר יוחאי אימא זקינה שהיתה מדברת דיבורים יתירים בשבת ואמר לה רבי שמעון, שבת היום, והפסיקה לדבר, ולכן צריכין לזהר מאד בקדושת שבת קודש ומצד אחד להתענג בתענוגים ולהרבות באכילה ושתיה, ומצד שני לקדש את השבת בתורה ובתפילה, ולהתפלל התפילות של שבת בדביקות עצמה, וכן ללמוד הרבה בשבת קודש, כי אפילו מי שאין לו זמן כל השבוע ללמוד אבל בשבת קודש עליו למצוא זמן ללמוד, וכבר אמר רביז"ל (ספר המדות אות לימוד סי' ס"ה) מי שאין יכול ללמד פי אין לו פנאי ולומד בשבת וראש-חדש, פוזה הוא

מעציר את רוח הפמאה, ולכן צריכין לזוהר מאד לא לחלל את השבת קודש כדיבורו על ידי דיבורים בטלים חס ושלום, רק או ללמוד ולהתפלל או לאכול ולשתות ולישון לכבוד שבת, ולכלות בשמחה ובטוב לבב כל השבת קודש, אשרי מי שזוכה לזה.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה איתא בתיקוני זוהר (תיקון ט' ומוזכר בדברי רביז"ל הנ"ל) **שבראשית** הוא צירוף יר"א שב"ת, נמצא שבתִיבה הראשונה של התורה הקדושה כבר מרומזו כל הענין הנ"ל של מעלת יקרת שבת קודש, כי עיקר תכלית הבריאה היתה בשביל שבת קודש, שיגיעו כל הבריות לשבת קודש ויכניס בעצמם יראה שלימה, בחינת ירא שבת, וזהו על ידי השמחה של שבת קודש וכנ"ל, ולכן אשרי מי שזוכה לשמוח כל השבת קודש, ולהחיות עצמו עם המתנה הנפלאה הזאת שנתן לנו הקדוש ברוך הוא, כי זה יכניס בו תשוקה עצומה להתדבק בו יתברך ולהשלים את תכלית הבריאה שבשביל זה נברא.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שאיך יודעים אם האדם יש לו יראה אמיתית מלפניו יתברך? זהו אם הוא מכבד יראי השם, וכמובא בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ד), כי האדם שיש לו הרגשה אמיתית ביראת ה', יהיה לו הרגשה בצדיק וירא ה' אמיתו, אבל מי שמזלזל בצדיקים ובוראי השם סימן שהוא מזלזל ביראת ה' גם כן, ולכן **בראשית יר"א שב"ת** גם מרמז על יראה מפני הצדיקים האמיתיים כי הם גם נקראים שבת, וכמו שאמרו החברייא לרבי שמעון בר יוחאי (זוהר נשא ק:) אנת הוא שבת דכולהו יומא, ולכן נוהגין לבא אל צדיקים על שבת קודש ולשמוע דברי תורה מפיהם, כי על ידי זה נכנס באדם יראת שמים שלימה וזוכה להתענג בעונג שבת אמיתי, והשם יתברך יזכינו להתקרב אל צדיקים אמיתיים ולהגיע אל עונג שבת באמת, עדי נזכה ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי עולמים אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בראשית ה'תשנ"ט

בשבת קודש בבוקר בקידושא רבא דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביו"ל במעשה מחכם ותם דף קמ"ג עיין שם.

הלך וראה משרתים של גועלפין [חנויות הלבשה], שהיו הולכים בשוק-והיו הולכים בדרבם, עם מיני חן שלהם בכובעיהם ובמנעליהם עם הקצוות פולטות ושאר מיני חן שיש להם בהלוביהם ובמלבושיהם-והוא היה פר-הבנה וחרף, וישר פעיניו מאד מחמת שהוא ענין נאה וגם הדבר בביתו פמקומו הלך אל האנשים שהביאוהו, ונתן להם תשואות חן, ואמר להם שאין נוח לפניו להיות אצלם, ועל מה שהביאוהו, פעד זה שמש אותם בדרך.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביו"ל ממשיך לספר, הלך וראה משרתים של גועלפין [חנויות הלבשה], שהיו הולכים בשוק-והיו הולכים בדרבם, עם מיני חן שלהם בכובעיהם ובמנעליהם עם הקצוות פולטות ושאר מיני חן שיש להם בהלוביהם ובמלבושיהם-והוא היה פר-הבנה וחרף, וישר פעיניו מאד מחמת שהוא ענין נאה וגם הדבר בביתו פמקומו, והנה רואים כאן את עוצם טפשות דעתו של החכם, כי הלא הוא צריך להיות חכם ובר הבנה וחרף, והנה לחכם כזה נראה מאד את החן של הבל של משרתי חנויות שהולכים עם כובעים ונעלים משונים, הרי איזה חכמה ושכל יש כבר בזה? הלא כל טיפש וסכל דעת יכול להלביש את עצמו עם בגדים כאלו ולהיות משרת אצל שני, עיקר חכמת החיים איך האדם יכול להיות עצמאי ולמצוא עבודה כפי הנקודה שלו ולא לחקות את אחרים כלל, שזהו מעלת התם שהלך בתמימות ועסק בעבודתו כפי כוחו, ולא היה איכפת לו כלל מה שאחרים עושים, ואמר תמיד, מה יש לי עם אחרים? זהו מעשה שלי וזהו מעשה שלהם, והיה תמיד מחיה את עצמו עם כל נקודה ונקודה שזכה לחטוף לעצמו, ורק זהו עיקר חכמת החיים ואשרי מי שזוכה לחיות בצורה כזו.

הלך אל האנשים שהביאוהו, ונתן להם תשואות חן, ואמר להם שאין נוח לפניו להיות אצלם, ועל מה שהביאוהו, פעד זה שמש אותם בדרך וכאן מתוך גנותו של החכם רואים גם קצת ישרותו, שהכיר טובה לאנשים שהביאו אותו, ונתן להם תודה ותשואות חן, כי מדת הכרת הטוב היא מדה יקרה וחשובה מאד והיא עולה על שאר כל המדות, כי אם האדם מכיר טובה לאנשים שעושים לו טובה, הוא גם

יכיר טובה להקדוש ברוך הוא שעושה לו טובות בכל עת ובכל רגע, מה שאין כן מי שכפוי טובה לאנשים הוא גם יהיה כפוי טובה להקדוש ברוך הוא חס ושלום, ואין לך מדה גרועה מזו, וכמו שמצינו בפרשת השבוע שאדם הראשון היה כפוי טובה להקדוש ברוך הוא, וכשהקדוש ברוך הוא שאל אותו למה אכל מעץ הדעת טוב ורע, אמר "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל" ופירש רש"י כאן כפר בטובה, כי אם הקדוש ברוך הוא נתן לו אשה להיות לו עזר כנגדו, והכל רק לטובתו, לא היה צריך לציית אותה ולאכול מן עץ הדעת, ואם הלך אחר יצרו ואכל ממנו, לא היה צריך להאשים את אשתו על זה, ולכן זה מעלה עליונה וחשובה מאד להכיר טובה לכל אדם שעושה לו טובה, ובייחוד להכיר טובה להקדוש ברוך הוא שגומל עמו טובות בכל עת.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שמוהרנ"ת ז"ל פעם אמר, שאם אדם נותן תודה להקדוש ברוך הוא על כל דבר, אפילו בשעה שקשה לו, והוא אומר שהכל טוב, אזי בשמים אומרים, וכי זה נקרא טוב? אני אראה לך מה נקרא טוב, וזוכה באמת לקבל כל טוב מלמעלה, מה שאין כן כשאדם תמיד מתלונן וקובל על מה שיש לו, והוא כפוי טובה, אזי בשמים אומרים, וכי זה נקרא רע? אני אראה לך מה נקרא רע, ואזי עובר עליו יסורים קשים ומרים ועוכרין אותו חס ושלום, ולכן כדאי לאדם לקנות לעצמו מדת הכרת הטוב בקנין חזק מאד, כי זה ילווה אותו כל החיים ויזכה להצליח על ידה בכל ענין, והשם יתברך יזכנו לקנות את המדה הזאת בקנין גמור באמת, ולחיות חיים טובים ונצחיים בזה ובבא לנצח אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בראשית ה'תשנ"ט

בסעודה שלישית סעודת רעווא הרעווין דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ס"ז המדבר מקישור סוף התורה לתחילתה עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, בליל שבת קודש פרשת בראשית שנת תק"ע ישבו מוהרנ"ת ז"ל ואנ"ש בשולחן עם רביז"ל ונכנס הרב ר' אהרן מברסלב בשעת

הסעודה כדרכו תמיד לבא אל רביז"ל, וכשנכנס אמר לו רביז"ל דברי צחות, ביתך הוא כמו סוכה, כי אז ירדו גשמים ובית הרב לא היה מקורה היטיב, ומן הסתם ירדו גשמים לביתו כמו לתוך הסוכה, ואחר כך ענה ואמר רביז"ל, בשביל שאין בעל הבית, היינו שאין הרב משגיח היטיב כמו בעל הבית, לכן הבית מוזנח, אחר כך דיבר עם אנ"ש שיחות אחרות ובתוך הדברים אמר לאנ"ש, אצלי אין לכם כלום, כי אצל צדיקים אחרים מרגישים עתה שהיא שבת בראשית, ואצלי אין רואין כלום, ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל, עתה הוא דרך הצדיקים לומר על חיבור התחלת התורה בסופה, דהיינו לחבר "בראשית" עם "עיני כל ישראל" ענה ואמר רביז"ל בדרך צחוק קצת, גם אני אומר על זה, ותיכף חזר לאחוריו ואמר, לא אוכל, וכן חזר כמה פעמים ואמר, טוב, גם אני אומר, וחזר מזה, ואמר, לא אוכל וכו', אחר כך אמר ויהי מה אני אומר, ותיכף שאל, במה דברנו עתה? ענה מוהרנ"ת ז"ל ואמר לרביז"ל מהשיחות שספרו עמו אז, ענה ואמר רביז"ל, לא לזה הדיבור כוונתי, ואמר רביז"ל בעצמו, הלא דברנו מקודם מענין שאינו נמצא בעל הבית וכו', ותיכף ישב בשתיקה ונתלהב מאד והתחיל להוציא מפיו גחלי א ואמר אז את כל התורה הנוראה הזאת, (חפור התחלת התורה בסופה) "בראשית-לעיני כל ישראל".

פי יש עננין דמכסין על עינא, עננין דמכסין על עינין הם כלליות הבלבולים והמחשבות זרות שעוברים על דעת האדם ומכסין את עיני שכלו מלראות אלקותו יתברך המאיר בכל העולם כולו (ע' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), וביותר מתגברין עננין ומחשבות אלו בשעת התפילה, כי אז הקליפות רוצים למנוע את האדם מליכנס בהיכל המלך, ומנסין לכסות את עיניו למען לא יוכל לראות את הדרך ליכנס אל הקדוש ברוך הוא.

שהם רומי רפתי ורומי זעירתא, כמובא (ברעיא מהימנא, פינחס דף רנב קהלת י"ב), ומבואר במפרשי הזוהר שהם הקליפות של אדום ויון שחרבו הבית המקדש שהוא בית התפילה, כי עיקר עננין וקליפות אלו מתגברין על ידי שעם ישראל כלולין בין אומות העולם ולומדים ממעשיהם, וכמו שכתוב (תהלים ק"ו) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ועל ידי זה נכנס בהם מטומאתם הגדולה וגרמו להם עננין אלו שמונעין אותם מלראות אלקותו יתברך.

"ושבו העבים אחר הגשם"- זה מאור עינים, שהולך אחר הפכיה' פמו שאמר רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קנא:), שעל-ידי הפכי הולך ומסתלק מאור עינים כי הנה יש שני מיני בכיות, יש בכיה שהאדם בוכה מתוך לב נשבר וגעגועים להשם

יתברך, ועל ידי בכיה כזאת נמשך על האדם השגחה עליונה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"ג), אבל יש בכיה של צער ועצבות, שנמשך מקושיות וספיקות שיש לאדם עליו יתברך, שקשה לו למה עובר עליו מה שעובר, ולמה מגיע לו יסורים קשים ומרים כאלו, והנה על ידי בכיה כזאת הולך ומסתלק מאור עיני האדם חס ושלום, כי גורם לעצמו עוד עננין דמכסיין על עיניו, כי במקום להסתכל על ההשגחה של השם יתברך בכל מה שעובר עליו, הוא בוכה ומצטער כאילו עוותו עליו את המשפט, וזה בכיה של כפירות ואפיקורסות רחמנא ליצלן, וזה גורם שמאור עיניו הולך ומתמעט חס ושלום.

וזה פחינת שקיעת האור במערב, פי במזרח חמה זורחת ובמערב שוקעת, נמצא שמערב הוא שקיעת האור וכל זה על-ידי פחינת הבכי, שעל-ידו מסתלק מאור העינים פנ"ל, שזה פחינת שקיעת האור פנ"ל פי מערב-ראשי-תבות: "רחל מבכה על פניה" (ירמיה ל"א), (פמוכא פכתבי הארז"ל), פי שכינה במערב (פנא-בתרא כה), והשכינה בוכה ומיללת, פביכול, על ישראל, פחינת (ירמיה ל"א): "רחל מבכה על פניה, מאנה להנחם על פניה פי איננו" - שהיא בוכה על צרת ישראל, המפזרים בגויים ואינם על מקומם ועל-פן שקיעת האור במערב, פי על-ידי הבכיה מסתלק מאור עינים, שזה פחינת שקיעת האור פנ"ל וזה פחינת 'פתל המערבי', ששם השכינה בוכה ומיללת על חרבן בית-המקדש, פי פ"מערב" שם רחל מבכה על פניה, פנ"ל, כי הנה הבכיה הזאת שנשמות ישראל בוכים על עוצם ריחוקם מהשם יתברך, גורם בכיה גדולה גם למעלה אצל השכינה הקדושה, כי השכינה הקדושה מצטערת בצערם ישראל בבחינת (ישעיה ס"ג) בכל צרתם לו צר, והיא בוכה ומבכית שמים וארץ על עוצם ריחוקם של נשמות ישראל מאביהם שבשמים, ולכן שקיעת האור היא במערב דייקא, כי מ'ע'ר'ב' ראשי תיבות ר'חל מ'בכה ע'ל ב'ניה, כי כשיש שקיעת האור זהו סימן שכהו מאור עיניהם של ישראל מלראות את הקדוש ברוך הוא, וזה גורם בכיה גדולה למעלה אצל השכינה הקדושה, בחינת רחל מבכה על בניה, ולכן דייקא הכותל "המערבי" של הבית המקדש נשאר לנו בגלותינו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה י"א סי' ב') מעולם לא זזה שכינה מכותל המערבי, כי הכותל המערבי"י שהיא בחינת ר'חל מ'בכה ע'ל ב'ניה היא סימן מובהק לנו שהשכינה הקדושה אתנו בגלות ובוכית ביחד אתנו על עוצם ריחוקינו מהקדוש ברוך הוא, ועל ידי הבכיות והתפילות של נשמות ישראל ביחד עם השכינה הקדושה בוודאי סוף כל סוף יהיה נמשך עלינו השגחה עליונה ונצא מן הגלות ויבנה בית מקדשינו על תלה.

ויש 'מאורי אור ומאורי אש' (עין זוהר בראשית ב:), והם זה לעמת זה שבשיש פח ל'מאורי אור', אזי נכנעין 'מאורי אש', וכן להפך, חם ושלום, שבשנכנעין ונסתלקין מאורי אור, חם ושלום, אזי מתגפרין 'מאורי אש' כי הנה מאורי אור הוא בחינת הארת אור אלקותו יתברך בנשמות ישראל, וכל אחד זוכה להרגיש אלקותו יתברך החופף עליו תמיד, אבל זה לעומת זה יש מאורי אש שהם בחינת אש התאוות הבווערים באדם, שהם תאות ממון תאות ניאוף ותאות אכילה ושתייה שהם שורפין את האדם כאש שורף ממש, והנה כפי שאדם מכניס בעצמו אור אלקותו יתברך על ידי תורה ותפילה ומצוות ומעשים טובים, כן נכנע ונכבה המאורי אש, והתאוות הולכין ומתמעטין עד שנתבטלין לגמרי, אבל אם האדם הולך אחר המאורי אש חם ושלום, שמניח את עצמו ללכת אחרי שרירות לבו שהם תאוות עולם הזה, אזי נכבין אצלו המאורי אור וכבר אינו רואה אלקותו יתברך כלל, רק עננין מכסיין על עיניו והוא עוור וסומא לגמרי מהאורות העליונות המאירים בעולם הזה.

וזה בחינת חרבן בית המקדש, בחינת (איכה א): "ממרום שלח אש בעצמתי", פי נתגפרו מאורי אש על-ידי שנסתלקו מאורי אור, בבחינת: "רחל מבכה על בניה", פי הפכיה הוא בחינת הסתלקות מאורי אור פנ"ל, ואזי מתגפרין, חם ושלום, מאורי אש, בחינת: "ממרום שלח אש" וכו' פנ"ל: כי בבית המקדש שם היתה התגלות המאורי אור בגילוי הכי גדול, ומשם יצא אור אלקותו יתברך לכל העולם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה ט"ז סי' ב') שלכן היו חלונות ה בית המקדש צרות מבפנים ורחבות מבחוץ, כדי שהאור של הבית המקדש יצא לכל העולם כולו, אבל על ידי שהלכו נשמות ישראל אחר תאוות האומות, ונתגבר אצלם השני קליפות הנ"ל של רומי רבתא ורומי זעירתא, שהם העננין דמכסיין על עיינין, על ידי זה נתגברו המאורי אש שהם תאוות עולם הזה הבאים מן האומות, ונחרב הבית המקדש, בבחינת ממרום שלח אש בעצמותי, ונכבו האורות העליונות לגמרי.

וזה בחינת ההעלמה, שנתעלם היפי והפאר של כל העולם פי יש צדיק, שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם בלו, בבחינת (בראשית ל"ט): "וייהי יוסף יפה-תאר ויפה-מראה", בחינת (תהלים מ"ח): "יפה נוף משוש כל הארץ" (ועין זוהר ויגש רז:) פי זה הצדיק האמתי שהוא בחינת יוסף, הוא ההדור והיפי של כל העולם, כי הנה הצדיק האמיתי שדבוק בו יתברך בדביקות אמת, ואינו מסיח דעתו ממנו יתברך כלל, הוא עיקר היופי והפאר והחן של העולם, כי מהו התכלית של העולם? רק להכיר אותו יתברך ולהתדבק בו באמת, ולכן כל מה שהאדם זוכה להשלים את

התכלית הזוה הוא עיקר היופי והפאר והחן של העולם, כי רק בשביל זה נברא העולם, והצדיק הזוה הוא בחינת יוסף הצדיק שנאמר עליו ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה, כי מה היה מעלת יוסף הצדיק על שאר שבטי יה? מה שהחזיק מעמד בכל היסורים והמחלוקת והנסיונות שעברו עליו בחיים, כי אחיו רדפו אותו והוצרך לירד לכור הברזל למצרים ולהתנסות בנסיונות קשות ומרות מאד, ועם כל זאת החזיק מעמד ונשאר בצדקותו מתחילה ועד הסוף, לכן נקרא יפה תואר ויפה מראה שהוא היה היופי והפאר והחן של כל העולם, וכן כל צדיק וצדיק שזוכה להחזיק מעמד בזה העולם, על אף כל הנסיונות קשים ומרים שעוברים עליו בחיים, הוא נקרא היופי והפאר והחן של העולם.

וכשזוה היפי והפאר נתגלה בעולם, דהינו פשוה הצדיק, שהוא היפי של כל העולם, נתפרסם ונתגדל בעולם, אזי נפתחין העינים של העולם שכל מי שנכלל בזה החן האמת של זה הצדיק, שהוא החן והיפי של העולם, דהינו שמתקרב אליו ונכלל בו, נפתחין עיניו ויכול לראות והעקר להסתכל על עצמו וכמבואר לעיל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן סו), 'שעל-ידי שמתקרב לצדיק אמת, שהוא בחינת (משלי ו): "צדיק יסוד עולם", פחינת יסוד הפשוט, שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות, פכחינת (פראשית ב): "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים"; 'נהר יוצא מעדן' - זה פחינת: 'צדיק יסוד עולם', שהוא פחינת יסוד הפשוט, אשר "משם יפרד והיה לארבעה ראשים" - הינו פחינת הארבעה יסודות, שנמשכין מן הצדיק כנ"ל וכשמתקרב אליו, על-ידי-זה ראוי לו להסתכל בעצמו על כל המדות, איך הוא אוחז פהם פי כל המדות נמשכין מן הארבעה יסודות, פידוע (עין בלקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד' אות ה'), והארבעה יסודות נמשכין מן הצדיק כנ"ל, ועל-כן פשנתגלה זה הצדיק, שהוא החן והיפי של העולם, כל מי שמתקרב ונכלל בזה החן האמת, נפתחין עיניו, ורואה ומסתכל על עצמו, איך הוא אוחז בכל המדות, שנמשכין מארבעה יסודות, שהם נמשכין מהצדיק כנ"ל, כי הנה עיקר התכלית הוא שהצדיק הזוה שהא היופי והפאר והחן של העולם יתגלה בעולם, ויוכלו הבריות להתקרב אליו ולהמשיך על עצמם אורו הגדול, כי בזה יתחיל להאיר גם אצלם המאורי אור ויתכבה אצלם המאורי אש שהם כלליות התאוות והמדות רעות, כי כל מה שהאדם זוכה להתקרב אל הצדיק האמת נפתחין עיניו לראות אורו יתברך עד שלאט לאט חוזר ומאיר אצלו המאורי אור, אבל התנאי העיקרי בהתקרבות אל הצדיק הוא שהאדם "יסתכל על עצמו" כי יש בני אדם שמתקרבים אל הצדיק ובמקום להסתכל על עצמם ולתקן

את מדותיהם, הם מסתכלים על אחרים שאינם באים אל הצדיק ומבזין ומחרפין אותם, אבל אין זה נקרא התקרבות אמיתי כלל (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קע"א), העיקר שהאדם בהתקרבותו יתחיל להסתכל על עצמו, איפה הוא אוהו בכל המדות, ואזי בוודאי יפול עליו שפלות גדול, כי יראה שעדיין לא התחיל לתקן כלום, וזהו סימן מובהק אם הוא מקורב אל צדיק אמיתי, כשנופל עליו שפלות (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ב), כי הצדיק הוא בחינת יסוד הפשוט, שביטל את עצמו לגמרי מכל חיזו דהאי עלמא, וממנו נמשכים כל הד' יסודות אש רוח מים עפר, שמהם נמשכים כל המדות והתאוות רעות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד'), ולכן כשאדם זוכה להתקרב אליו מיד מתחיל להתבונן איפה הוא אוהו בכל המדות, ומתעורר אצלו תשוקה עצומה לתקן כל מדותיו, ואזי זה סימן שהוא מקורב באמת אל הצדיק ויקבל ממנו הרבה.

וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת השם ולהסתכל בעולם, על-ידי שנפתחו עיניו על-ידי התגלות הפאר של הצדיק האמת פנ"ל פי פשוה הצדיק נתגלה ונתפרסם בעולם, זה בחינת 'שם', דהינו שנתפרסם ויש לו שם בעולם, ובתוך זה השם של הצדיק האמת מלבש ומשתף שמו יתברך, פי 'שמו משתף בשמנו', נמצא פשנתגדל שם הצדיק, נתגדל שמו יתברך, וכל מה שנתגדל יותר שם הצדיק, נתגדל יותר שמו יתברך, פביכול, פי שמו משתף בשמנו פנ"ל (וכריה י"ד): "ה' אחד ושמו אחד" פי שמו יתברך הוא אחדות פשוט, אך למטה משתלשל משמו יתברך בחינת הארבעה יסודות, פי שמו אחד יתברך-הוא בחינת ארבע אותיות השם ועל-פן למטה נשתלשל משמו יתברך בחינת הארבעה יסודות ומתחלה משתלשל מארבע אותיות השם בחינת תלת גונין דעינא וכת עין, ואחר-כך משתלשל לארבעה יסודות ומקדם משתלשל לבחינת: 'צדיק יסוד עולם', שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות וזהו ראו כי קרא ה' בשם בצלאל (שמות ל"ה) 'ראו' דיקא, פי על-ידי שנתגלה ונתגדל שם בצלאל, על-ידי-זה 'ראו', פי על-ידי-זה נפתחין העינים ורואים פנ"ל וזה: "פי קרא ה' בשם בצלאל", הינו, פי ה' הוא בשם בצלאל, פי שמו משתף בשמנו, ועל-ידי-זה ראו פנ"ל פי פח הראות נמשך גם-כן מפחינת השם, שהוא פחינת ארבע אותיות, שמשם נמשך תלת גונין דעינא וכת עין פנ"ל, כי עיקר תיקון העינים מקבלים על ידי שזוכים להתקרב אל הצדיק האמיתי שפותח עיניו באור אלקותו יתברך, ואז האדם מתחיל לראות שני דברים אלו ביחד, גדולת הכבוד ושפלות עצמו, שמצד אחד רואה את גדולתו יתברך איך שמלא כל הארץ כבודו ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ומצד שני מתחיל לראות את שפלות עצמו, איך הוא משוקע בחושך ורחוק בתכלית הריחוק מתיקון המדות והתאוות רעות, וזה מעורר אותו לחזור בתשובה שלימה

לפניו יתברך, כי זה בחינת שני העינים שיש לאדם שאחד צריך להסתכל על גדולת הבורא, ואחד צריך להסתכל על שפלות עצמו, וכמבואר בספרים הקדושים (עי' ספה"ק נועם אלימלך פרשת קרח) על מה שנאמר גבי קרח "עיניו" הטעתו, היינו שעין אחד שלו הטעתו, כי מצד אחד בוודאי ראה גדולת הבורא יתברך שמו, כי היה מנושאי הארון, אבל את שפלות עצמו לא ראה, כי ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו וחשב שבגלל זה יהיה ניצול, וכן אצל בלעם נאמר (במדבר כ"ד) שתום העין, עין אחד דייקא, כי היה רואה את גדולת הבורא, וכמו שכתוב (שם) אשר מחזה שדי יחזה, אבל את שפלות עצמו לא ראה כלל, כי היה בעל גאווה ובעל רחב לב, ועל כן זהו עיקר עבודת האדם כל ימי חייו לתקן את שני מאורי עיניו, לראות מצד אחד תמיד את גדולת השם יתברך, ומצד שני את שפלות עצמו, ועל ידי זה יאירו עיניו באור אלקותו יתברך ויחיה חיים טובים באמת.

וזה בחינת שבת-שין בת שין-תלת גונין דעינא, ב"ת עין (תקון ע)-בי 'שבת שמא דקדשא פריך הוא' (והר יתרו דף פח:): גם הצדיק הוא בחינת שבת, כמו שכתוב (פזר נשא דף ק:): 'אנת הוא שבת דפלהי יומי' וזה: "ראו פי ה' נתן לכם את השבת" (שמות מ"ז)-'ראו' דיקא, פי שבת, שהוא שמא דקדשא פריך הוא, הוא בחינת פח הראות, בחינת תלת גונין דעינא ובת עין פנ"ל ועל-פן בכל מקום שנופר פנין בית-המקדש, נזכר שבת, כמו שכתוב (ויקרא י"ב): "את שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו" וכן בכל מקום שהזכיר על מלאכת המשכן, הזכיר מקדם על שבת, פי שבת מאיר להבית-המקדש, פי המקדש הוא גם-פן בחינת עינים, כמו שכתוב (יחזקאל כ"ד): "גאון עינכם, מחמד עיניכם" (עין פנא-בתרא ד) ושבת הוא בחינת הגונין המאירין במקדש, פי שבת הוא בחינת פח הראות, שהם תלת גונין דעינא ובת עין, המאירין לבית-המקדש שהוא בחינת עינים וזה בחינת מחין פי מתחלה נעשה מבחינת שם ה', שהוא ארבע אותיות, בחינת ארבעה מחין, בחינת (שמות ל"א): "ואמלא אתו רוח אלקים בחכמה וכתבונה ונדעת ובכל מלאכה" 'חכמה, תבונה ודעת ובכל מלאכה'-זה בחינת ארבעה מחין (כמו שמוכח בתקוני וזה דף יג: בחקדמה), שהם נעשין מבחינת שם ה', כמו שכתוב: 'ראו פי קרא ה' בשם בצלאל, ואמלא אותו וכו' בחכמה וכתבונה" וכו', ואחר-כך נעשה בחינת תלת גונין דעינא ובת עין, ואחר-כך ארבעה יסודות פנ"ל, כי בשבת קודש נמשך על האדם הארה נפלאה מעין עולם הבא ונפתחין מאור עיניו לראות אלקותו יתברך, כי תיבת שבת היא מלה מורכבת ש' ב"ת, הש' יש לה שלש ראשים, המרמזת לתלת גונין דעינא, וב"ת היא הבת עין, שהם כלליות החלקים של העין, כי כשאדם זוכה לשמור שבת

קודש וגם לבא אל צדיקים על שבת קודש, הוא זוכה לראות ולהבין דברים שלא ראה והבין עד עכשיו וזוכה לעלות ולהתדבק בו יתברך באמת.

ובשביל זה נקראים הצדיקים "עיני העדה" (במדבר טו) (עין כבא- פתרא ד), כי על-ידם נפתחין העינים פנ"ל ואזי פשנתגלה הפאר והיפי של הצדיק האמת ונתגדל שמו, שזה פחינת הגדלת שמו יתברך, פביכול, פנ"ל, שעל-ידי-זה נעשין המחין וכח הראות, ונפתחין העינים פנ"ל, אזי יש להעולם בעל-הבית, שהוא משגיח על העולם וזה פחינת 'פראשי"ת- רא"ש פי"ת' (תקוני זחר תקון ג דף יח) 'ראש' זה פחינת מחין, 'בית' זה פחינת בית-המקדש, שעקר קיומו-על-ידי פחינת המחין, שהם פחינת תלת גונין דעינא ובת עין, פחינת שבת, שמאיר לבית-המקדש פנ"ל גם 'בית' זה פחינת הפתים של התפלין, ששם הם המחין, פחינת: 'ואמלא אותנו רוח אלקים פחכמה וכתבונה ונדעת ונכל מלאכה' 'ואמלא' דיקא, פחינת הפתים שהמחין ממלאין אותם, ואזי יש בעל-הבית פחינת ראש הבית, שהוא מחזק פדקי הבית, כי תקון הבית-המקדש הוא על-ידי-זה פנ"ל: היינו שכבר בהתחלת התורה הקדושה מרומזת עוצם גדולת הענין הזה, איך שצריכין להתקרב אל ראש בית שמשגיח ומעיין בתיקון הבית, שזהו אותיו, בראשי"ת רא"ש בי"ת, כי דיקא על ידי הראש בית שהוא הצדיק האמת, יזכה כל אחד מישראל לבא אל התכלית הנרצה ולהאיר עיניו באור אלוקתו יתברך.

אבל יש, חס ושלום, ההפך ממש פשנתפרסם, חס ושלום, מי שאין בו שם ה' פלל, וכשנתפרסם ונתגדל שמו של זה, פביכול, נתמעט ונתעלם שם ה', ואזי נתגדלין פעולם בעלי שמות וקדרים, שקורין מאטירין, ובאין לעולם, חס ושלום, דברים שאין מועיל להם פי-אם שמות הפמאה, חס ושלום, שכל זה הפך שם ה', כי נתעלם שם ה', חס ושלום ואזי נסתלקין ונכנעין מאורי אור, חס ושלום, שהם פחינת מאור העינים, פחינת תלת גונין דעינא ובת עין, שנמשכין משם ה' פנ"ל וכשנכנעין מאורי אור, אזי מתגברין מאורי אש, ומזה באין שרפות פעולם, חס ושלום, על-ידי שמתגברין ונתגדלין פשם אלו המפרסמים של שקר, שעל-ידי-זה נתעלם שם ה', חס ושלום, ונכנעים מאורי אור, ומתגברין מאורי אש, פחינת: "מפרום שלח אש", שזה פחינת שרפת בית- המקדש, שנעשין גם-כן על-ידי הסתלקות מאורי אור, שעל-ידי-זה נתגברו מאורי אש פנ"ל: וזה פחינת: "ויצת אש פציון ותאכל יסודותיה" (איכה ד) 'יסודותיה'-זה פחינת ארבעה יסודות, שנמשכין מפחינת מאורי אור, מפחינת תלת גונין דעינא

ובת עין, שנאכלו ונשרפו על-ידי: 'ויצת אש בציון', על-ידי ההתגברות מאורי אש בנ"ל: כי זה לעומת זה עשה האלקים, וכמו שיש מאורי אור שמדליקין ומאירין את אור אלקותו יתברך בעולם, כמו כן יש מפורסמים של שקר שמכבים את המאורי אור, ואדרבה מגבירים את המאורי אש בעולם, כי על ידם בני אדם נכשלים בתאוות ובמדות רעות ואינם יודעים למצוא את הדרך אשר ישכון בו אור, ובעוונותינו הרבים נתרבו הרבה שקרנים כאלו שמלבישים את עצמם בכגד ולבוש של צדיק ותמים, אבל בפנימיותם הם מקולקלים מאד ומוליכים האנשים שלהם שולל ולשאול תחתית רחמא ליצלן, וצריכין לבקש הרבה ממנו יתברך שיזכה להנצל ממנהיגים ומפורסמים כאלו ולהתקרב אל מנהיג אמיתי, ואחד מן הסימנים של מנהיג אמיתי הוא אם הוא רחמן, ואם יש לו הרגשה להתקרב אליו לעזור להם בכל ענין ברוחניות ובגשמיות, וכמו שכתוב (ישעיה מ"ט) כי מרחמם ינהגם (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ח'), כי מנהיג אמיתי צריך לרחם על מקורביו מאד ולהוציאם מעוונות שזהו הרחמנות הכי גדול, וכמו אצל מלמד תינוקות, עיקר שלימות המלמד הוא כשיכול להוריד עצמו אל הילדים ולהרים ולהגביה אותם להכניס בהם הלימוד, וכמו כן במנהיג של נשמות ישראל, צריך להיות לו הכוח הזה להוריד עצמו אל המקורבים אליו ולהרים ולהגביה אותם, ולא להראות להם כאילו הוא מושל ושולט עליהם, ושיהיו כולם נכנעים תחתיו, כי אז הוא משתמש עם המנהיגות והממשלה להנאתו ולצרכו, ואינו נקרא מנהיג אמיתי כלל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ו), ולכן צריכין לבקש הרבה רחמים מלפניו יתברך שיזכה להתקרב אל מנהיג אמיתי שיכול לקרב אותו אל השם יתברך באמת.

והנה מה שעבר אין, פי כבר נשרף בית-מקדשנו אך בעת, שהשם יתברך מצפה לשוב אלינו ולחזור ולבנות בית-מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב, חס ושלום, בנין בית-המקדש, רק להשתדל בכנינו על-בן מאד צריך לזהר לקום בחצות, להיות מתאבל על חרבן בית המקדש, פי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב הבית-המקדש, ואפלו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה בנין בית-המקדש, ונחשב גם-בן כאלו הוא גרם להחריבו (עין ירושלמי יומא פ"א ה"א) על-בן צריך לזהר מאד לקום בחצות, ולהיות מתאבל מאד על חרבן בית-המקדש, והשם יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון לשום לאבלי ציון "פאר תחת אפר" (ישעיה ס"א) 'פאר תחת אפר' דיקא 'פאר' זה פחינת המחין, פחינת תפלין, פחינת ראש בית, פחינת פלליות הגונין, פחינת תלת גונין דעינא ובת עין, פחינת מאורי אור, פחינת שפת המאיר לבית-המקדש בנ"ל 'תחת אפר'-'אפר' זה פחינת מאורי אש, (שהוא ההפך מהנ"ל), הינו שיהיו נכנעין מאורי אש, שעל-ידם

נשרף הבית- המקדש, ויתגברו מאורי אור, שהם קיום הבית-המקדש כנ"ל, וזהו 'פאר תחת אפר', כנ"ל למצא, שעל-ידי שהוא מתאבל על הבית-המקדש, על-ידי-זה מכניע מאורי אש, ומתגברין מאורי אור, שהם פחינת שבת כנ"ל מתאבל-ראשי- תבות: "לא תבערו אש בכל משבתיכם" (שמות ל"ה) פי על- ידי שמתאבלין, נכנעין מאורי אש כנ"ל וזהו: "פיום השבת", פי אזי מאירין מאורי אור, שהם פחינת שבת, פחינת תלת גונין דעינא וכת עין, שהם מאירין להבית- המקדש, בפחינת: "את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו" כנ"ל (שמות ל"א): "לעשות את השבת לדרתם" ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (זהר פינחס דף רמנ: ובתקון כד): 'לדרתם' פתיב-לשון דירה הינו פי על-ידי שבת, שהוא פחינת מאורי אור, על-ידי- זה נעשה דירה, דהינו פחינת הבית-המקדש, שקיומו על-ידי שבת כנ"ל גם דירה ממש, פי על-ידי שבת, שהוא פחינת מאורי אור, על-ידי-זה נכנעין מאורי אש, ונצולין משרפות כנ"ל (עין שבת קיט) נמצא שקיום דירות ישראל הוא על-ידי שבת כנ"ל: כי זה כלל גדול שהאדם צריך תמיד להסתכל על השעה והרגע הזאת שהוא עומד בו עכשיו, ולהשתדל בכל מיני אופנים להתקרב אליו יתברך ולגלות מלכותו יתברך לכל העולם כולו, ולכן מה שעבר כבר אין, כי כבר נשרף בית מקדשינו, העיקר שאנחנו צריכין לדאוג עכשיו הוא שלא יתעכב ביאת משיח צדקינו ולא נגרום שיתארך הגלות יותר, ולכן כל ההתאבלות שלנו על חורבן בית המקדש הוא על החורבן של עכשיו, שניתן כח להמאורי אש להתגבר בעולם, ואנחנו צריכין להשתדל בכל כוחינו להתקרב אל המאורי אור שהם הצדיקי אמת שבדור, ולגלות את לימודם הטוב לכל העולם כולו, כי בזה אנחנו עוזרים לבנות את בית המקדש ולהכניס את אלקותו יתברך בתוך הבתים שלנו, כי גם כל בית יהודי נקרא בשם מקדש מעט, ועל ידי שנזכה לגאולה הפרטי נזכה גם לגאולה הכללי שיתגלה משיח צדיקינו לכל העולם כולו.

ובזה מסיים רביז"ל לקשר את סוף התורה לתחילתה וזהו: 'פראשית-ראש בית', פחינת הפעל-הבית של העולם הינו הצדיק האמת, שהוא היפי והפאר של העולם, שהוא פחינת יוסף, פחינת (פראשית מ"ב): "ויוסף הוא השליט הוא המשפיר" וכו', פחינת ראש בית, פחינת פעל-הבית של העולם פי על-ידו קיום הבית-המקדש וקיום הפתים והדירות של ישראל כנ"ל ועל-ידי שנתגדל השם של זה הצדיק, שהוא פחינת ראש בית, על-ידי-זה נפתחין העינים של ישראל כנ"ל וזהו 'פראשית-לעיני כל ישראל' 'פראשית', הינו ראש בית, פחינת הצדיק הנ"ל, שהוא הפאר של העולם כנ"ל, על-ידו נפתחין עיני כל ישראל כנ"ל: הינו שהתורה הקדושה מגלה לנו מסופה לתחילתה איך יש קיום לנשמות ישראל בכל

המשך ימות עולם, היינו על ידי "בראשית - לעיני כל ישראל" היינו על ידי שיש רא"ש בי"ת שהוא הצדיק האמת שהוא היופי והפאר והחן של כל העולם, שהוא מאיר "עיני כל ישראל" באור אלקותו יתברך, כי על ידו יוצא המאורי אור לכל העולם כולו, ומי שזוכה להתקרב אליו מתחילים עיניו להאיר באור אלקותו יתברך, ועל ידי זה כבר יש לו כלי לקבל בתוכו את כל התורה הקדושה הכתובה בין בראשית לעיני כל ישראל, וזהו ל'עיני כל ישראל ראשית תיבות כל"י שזהו עיקר הכלי לקבל בתוכו את כל הקדושה העליונה, והשם יתברך יזכינו להתקרב אל צדיקים אמיתיים ויהיה לנו ראש בית אמיתי שיקרב אותנו אל השם יתברך, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה אליו יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

